

Informace z jednání Komoditní rady pro mléko a hovězí maso při AK ČR konané 3. února 2026

10.2.2026 - | Akademie věd České republiky

První letošní jednání Komoditní rady pro mléko a hovězí maso při Agrární komoře České republiky (AK ČR) se uskutečnilo v úterý 3. února. Zahájil jej předseda komoditní rady Leoš Říha. Přivítal přítomné členy a hosty z Ministerstva zemědělství, Státní veterinární správy, Státního zemědělského intervenčního fondu, Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu a Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Předseda Leoš Říha úvodem poukázal na klesající výkupní ceny mléka, které se koncem roku pohybovaly na úrovni 12 korun za litr a varoval před pokračováním tohoto trendu, který dle jeho slov může podlomit ekonomiku farem.

Prezident AK ČR Jan Doležal poskytl informace o posledním vývoji v tématech, kterými se aktuálně zabývá Agrární komora ČR ve vztahu ke skotu. Informoval o modifikaci strategického plánu pro provádění Společné zemědělské politiky EU na letošní rok, která se připravuje. Počítá se s úpravou pravidel protierozní ochrany v rámci DZES 5, v úvahu přichází zvýšení hranice pro maximální přípustný smyv a tím celkové snížení výměry erozně ohrožené půdy na úroveň ostatních evropských států. Podle stávající metodiky je v Česku ohroženo erozí 25 až 30 procent celkové výměry. Předseda Leoš Říha upozornil na přetrvávající potíže s fungováním protierozní kalkulačky. V úvahu přichází podle prezidenta Doležala i úprava DZES 7B, který se týká omezení plochy jedné plodiny na výměru půdního bloku.

Dalším tématem byl státní rozpočet na letošní rok. Vrchní ředitel Sekce ekologického zemědělství, komodit, výzkumu a vzdělávání Ministerstva zemědělství Petr Jílek informoval, že vláda schválila zvýšení výdajů na zemědělství na 63 miliard korun. Celý rozpočet ještě musí projít legislativním procesem. Existuje podle něj předpoklad, že do března bude rozpočet schválený a bude ukončeno rozpočtové provizorium. Dotační tituly by tak podle něj měly být vypláceny na dobré úrovni, u některých však došlo ke krácení. Naopak se počítá s obnovou dotačního titulu 13. Podpora zpracování zemědělských produktů. Ve vztahu k obálce národních dotací pro rok 2026 se může jednat o alokaci až ve výši 4 miliard korun. Dalšími tématy, která MZe aktuálně řeší, je nastavení pravidel pro rituální porážky, ochrana zvířat proti týrání či nezdaňování dotací. Prezident AK ČR uvítal, že vláda podporuje požadavek na zvýšení výdajů na zemědělství také na evropské úrovni v rámci další programového období po roce 2027 a odmítá zastropování a degresivitu dotačních podpor.

Ústřední ředitel Státní veterinární správy Zbyněk Semerád přítomné informoval o aktuální nákazové situaci. Po zkušenosti s šířením slintavky a kulhavky ve střední Evropě v loňském roce, které se vyhnulo území Česka, byly aktualizovány pohotovostní plány a Státní veterinární správě byly v této souvislosti upraveny pravomoci. Nákaza se nyní šíří na Kypru a v Turecku, z tohoto důvodu byl omezený export sýru halloumi do Kanady nebo Spojeného království a pro obě exportérské země to znamená velké ztráty. Sýr halloumi se však vyrábí z převařeného mléka, což snižuje riziko přenosu, a proto je nyní snaha vývoz do těchto zemí opět umožnit. Riziko zavlečení nákazy do Česka však stále trvá. AK ČR vznesla požadavek na přípravu krizového scénáře ve vztahu k možnému zavlečení SLAK do České republiky. Cílem je, aby chovatelé i dozorové orgány byli připraveni na situaci, pokud by došlo k výskytu SLAK v České republice a sousední země by uzavřely své hranice pro export

tuzemského mléka, jak bychom v případě denní produkce mléka měli postupovat. Tímto by vznikl přetlak mléka a hromadění přebytků na domácím trhu. Přítomní se shodli na tom, že by mohl být problém mléko nejen zpracovat, ale i svézt. Dále přibývají ohniska nodulární dermatitidy skotu ve Francii, Španělsku a Itálii a šíření se nedaří zastavit. Ve Francii platí zákaz přemísťování zvířat v postižených oblastech. V případě dovozu skotu z Francie do Česka provádí kontroly SVS. Inkubační doba u tohoto onemocnění je dlouhá a k přenosu dochází prostřednictvím hmyzu, problém může nastat při oteplení. Co se týká katarální horečky ovcí, od února 2026 má Česko status země prosté této nákazy. V tomto období není aktivní tiplík, který virus přenáší. Změna statusu usnadnila obchod s ostatními zeměmi. Z toho důvodu byl požádán Uzbekistán o změnu tamních mimořádných veterinárních opatření ve snaze umožnit export z Česka, omezení se vztahuje i na genetický materiál. Vakcinace proti tomuto onemocnění je dobrovolná, prodražuje však obchodování. V rámci diskuse chovatelé však poukázali na problém s dostupností vakcín. SVS oslovila dodavatelské firmy jako Bioveta. Po potvrzení dostatečného zájmu může dodání na trh trvat 2 až 3 měsíce. Rizikem může být Aujeszkyho choroba, která se vyskytuje obvykle v populaci divokých prasat a postihuje tedy především chovy prasat. Sekundárně je nebezpečná také pro psy, kočky a skot. Ohnisko bylo potvrzeno v Maďarsku. Proti tomuto virovému onemocnění nervové soustavy, kterému se přezdívá pseudovzteklina, neexistuje vakcína. V minulosti došlo k přenosu prostřednictvím loveckých psů nebo například tak, že zbytky po porcování divočáka byla nakrmena prasata a tím se nakazila. SVS je podle ústředního ředitele Semeráda připravena situaci řešit v případě zavlečení na území Česka. Po přenosu ptačí chřipky na skot ve Spojených státech došlo patrně poprvé k přenosu v Evropě, konkrétně v Nizozemsku. K přenosu mohlo dojít prostřednictvím koček vyskytujících se v hospodářství. Krávy byly testovány a u jednoho kusu byly prokázány protilátky, onemocnění tedy bylo prokázáno sérologicky, ale ne metodou PCR.

Následně Semerád informoval o změně legislativy, která se týká úpravy paznehtů. V rámci novely SVS byla úprava paznehtů vyňata z odborných veterinárních úkonů. Veterináři odteď budou nově řešit s chovateli pouze, zda jsou paznehty upravené správně, ale zajištění už bude na chovateli. SVS také řeší problematiku welfare a prověřuje podněty podané na chovatele. Upozornili na ně aktivisté ze spolku Zvířata nejíme. V rámci diskuse byla tématem obchodní dohoda EU-Mercosur a možnosti SVS, zda zboží z Jižní Ameriky splňuje české zákonné standardy. Podle ústředního ředitele Semeráda musí jejich dodržení v principu garantovat jihoamerická strana. Záleží také na tom, přes který přístav nebo pohraniční stanici se zboží dostane na evropský trh a jak bude v dané oblasti nastaven monitoring těchto produktů. Pokud bude potvrzen nadlimitní obsah určitých látek, bude postupováno stejně jako v minulosti v případě dovozu například drůbežího masa z Brazílie. Semerád také upozornil, že v případě dovozu na jednotný evropský trh platí toto povolení pro všechny státy. V opačném případě, tedy exportu z Evropy, si musí podmínky vyjednat každá evropská země zvlášť. Podle prezidenta AK ČR není možné vnímat dohodu EU-Mercosur osamoceně, ale v kontextu dalších dohod, jako s Austrálií, Kanadou nebo Čínou. Chovatelé vyzvali ke sjednocení pravidel Evropy a zemí, odkud je dováženo zboží na evropský trh. Miluše Abrahámová z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací podotkla, že hovězí maso z tohoto regionu se dováží už teď a nové kvóty budou nabíhat postupně rok od roku. Nicméně chovatelé i nadále mají velké obavy, že dovoz masa a živých zvířat ze státu Mercosuru nebudou splňovat evropské standardy, čímž apelovali na dozorové orgány. Obava není ve vztahu k možné konkurenci z řad chovatelů z Jižní Ameriky, ta je pro obchodování „zdravá“. Zásadní problém je ten, že nelze srovnávat podmínky pro chov skotu v Jižní Americe, který je velice liberální, ve vztahu k podmínkám chovu skotu v Evropě, který striktně stanovuje pravidla pro výživu zvířat, jejich životní blahobyt, což je pro samotná zvířata správné. Nehledě na to, že import zvířat přes oceán ve vztahu ke sledování uhlíkové stopy je nezanedbatelný.

Jako další vystoupil ředitel Odboru společné organizace trhů Státního zemědělského intervenčního fondu Robert Zavadil, který shrnul stav výplat dotačních podpor k začátku února letošního roku. V

rámci dotačního programu 20.A. Zlepšení životních podmínek v chovu dojníc bylo doposud vyplaceno 812 žádostí ve výši 262,2 mil. Kč, u dotačního programu 20.D Zlepšení životních podmínek skotu chovaného v systému chovu bez tržní produkce mléka bylo doposud vyplaceno 1312 žádostí ve výši 75,3 mil. Kč, u dotačního programu 20.E Zlepšení životních podmínek v chovu vykrmovaných býků bylo doposud vyplaceno 836 žádostí ve výši 121,4 mil. Kč. Informoval také o stavu na trhu s mlékem, kdy ke konci roku ukončili činnost tři producenti mléka, kteří dodávali prvnímu kupujícímu. Počet kupujících se nezměnil. Informace o stavu výplat poskytl také předseda Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu Josef Kučera. Za Českomoravskou společnost chovatelů, kde působí jako výkonný místopředseda, informoval o zveřejnění výsledků kvality nakupovaného mléka v roce 2025 podle analýz bazénových vzorků, který je k dispozici na webu společnosti (zde: <https://www.cmsch.cz/novinky/vysledky-kvality-nakupovaneho-mleka-v-roce-2025-po>).

Iveta Bošková z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací shrnula aktuální situaci na trhu s mlékem. V hlavních produkčních regionech je nyní přetlak této suroviny a platí to i pro EU. Zároveň dochází ke zvyšování produkce, kterou nemá kdo konzumovat. Na trhu se tak hromadí přebytky zejména u největších exportérů, kterými jsou EU a Nový Zéland. Následkem toho se snižují ceny mléka, od kterého se odvíjí i zlevňování mléčných výrobků. Například světová cena másla se koncem loňského roku propadla téměř na polovinu. Očekává se, že růst produkce mléka v Evropě bude v letošním roce pokračovat, což může znamenat pokračování tohoto trendu. Dále vystoupila Miluše Abrahámová z ÚZEI, která se věnovala situaci na trhu s hovězím masem. Došlo ke snížení porážek skotu, čímž klesla i produkce hovězího masa. Proto se podle ní ceny masa drží na poměrně vysoké úrovni. Očekává se, že v letošním roce bude celosvětová produkce nadále klesat.

Posledním bodem byla diskuse k situaci na trhu s mlékem. Podle předsedy Českomoravského svazu mlékárenského Jiřího Kopáčka je nyní obrovský převis nabídky nad poptávkou. Tato situace vnikla již v roce 2024, kdy vzrostla světová výroba mléka o 2 %, ale světová spotřeba mléka vzrostla o 1 %. Také on je přesvědčený, že v letošním roce lze očekávat nárůst výroby, ale spotřeba se podle něj tolik nezvýší. Důvodem je, že se snížila koupěschopnost obyvatel. Výsledkem je, že mléčná surovina přebývá a není, kam ji zapracovat. Této situace využívají obchodní řetězce a tlačí na snižování cen, za které kupují, čímž si mohou dovolit zlevnit zboží na pultech ve snaze nalákat zákazníka k návštěvě obchodu. Spotřebitelské ceny mléka se nyní pohybují někde i kolem 10 korun za litr, máslo v akci se nyní v jednom obchodním řetězci prodává za 19,90 koruny za čtvrtku, tedy 250 gramů. Za tuto cenu není možné máslo ani vyrobit. Prezident AK ČR zmínil také nepříznivý dopad čínských cel na dovoz mléčných výrobků z Evropy. AK ČR se zavázala vyzvat Ministerstvo zemědělství a zástupce chovatelů a zpracovatelů k jednání ve vztahu k situaci na trhu.

Další jednání komoditní rady se uskuteční v úterý 10. března 2026 od 13 hodin.

<https://www.akcr.cz/txt/informace-z-jednani-komoditni-rady-pro-mleko-a-hovezi-maso-pri-ak-cr-konane-3-unora-2026>